

Prezvezne cene obsegajo stroške nakladanja in prevoza do nakladalne postaje ali do bližje ležečega mlina ali skladalnega mesta, določenega od vojnoprometnega zavoda za žito.

Ceno za sveteno žito bo uravnal poseben ukaz.

Cene za koruzo in ajdo, ki sta istotako v prid državi zaplenjeni, se bodo določile pozneje.

V ostalem se opozarja na ukaz z dne 27. junija 1915.

C. kr. štajersko namestništvo.

Gradec, dne 15. julija 1915.

C. kr. namestnik: Clary l. r.

310

Novi namestnik v Galiciji.

Dosedanji c. kr. namestnik v Galiciji vitez pl. Korytowski je odstopil. Njegovo mesto zavzel je general infanterije Herrmann pl. Gollard, katerega sliko danes prinašamo.

V znamenju zmage zlatega žitnega klasa!

Dan zahvale za zmagovito odvrnitev preteče lakote!

Bil je satanski naklep naših sovražnikov, katerim se je pred kratkim pridružila po podlem izdajstvu „naša zaveznica“, Italija, ki so nas nameravali izstradati, ker se jim ni posrečilo, da bi nas prenegal na bojišču.

Prišlo pa je drugače!

Kakor so v brezprimernem zmagovitem navalu prodirale naše in zvesto zavezane nemške armade proti mogočnemu sovražniku Rusu in zopet razobesile nad trdnjavo Przemysl svoj zmagoviti prapor, ravnotako uničen je tudi sramotni naklep nas izstradati, naše žene in otroke izročiti smrti vsled lakote. Vsled domoljubnega samooomejevanja prebivalstva in ukrenjenih odredb smo že prebili najhujši čas ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam zori, kakor Bog hoče, v najbogatejšem blagoslovu.

Ta čas žetve, ki javlja gospodarsko zmago nad našimi sovražniki, hočemo s hvaležnim srcem slaviti „v znamenju zlatega žitnega klasa“ in po celi deželi prirediti slavnosti vesele zahvale za našo gospodarsko zmago. Dan zlatega žitnega klasa se namerava določiti za sredino meseca septembra.

Ta dan naj nas pa tudi opominja, da se spominjamo vrlin Štajercev, pred vsem pospeševanja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva, ki i na bojnem polju i doma izvrstno izpolnjuje svojo dolžnost, in Rudečega križa, ki neguje naše ranjene. Tem namenom naj služi dan v znamenju zlatega žitnega klasa.

Manfred grof Clary und Aldringen

c. kr. namestnik na Štajerskem.

Natančnejša poročila o prireditvi bodojo priobčena v dnevnikih. Vprašanja za pojasnila je nasloviti na profesorja Klementa F r ö m e l,

Gradec, Grad, polnadstropje, pod nadpisom „Im Siegeszeichen der goldenen Ähre“.

Razno.

Cesarjev rojstni dan se bode letos povsod prav slovesno v znamenju vojne oskrbe praznoval. V Ptujju se priredi v ta namen v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne jako bogato obdarovano ljudsko tombolo, pri kateri bode sodeloval od vojakov in mestnih godcev sestavljeni oršterer. V torek, dne 17. t. m. zvečer bode ob 8. uri zvečer mesto slavnostno razsvetljeno; obenem se bode vršila bakljada z godbo. V sredo, dne 18. avgusta zjutraj priredi se po mestu jutranja godba. Nadalje bode v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. uri v mestnem parku velika cesarska slavnost z vsemi mogočimi zabavami. Upamo, da se bodejo tudi naši bližnji somišljeniki teh priredb, katerih čisti dobiček je namenjen „Rdečemu križu“, v obilnem številu udeležili.

Prodaja žita nove žetve. Uradno se razglašja: Opazilo se je, da se vzlic določbam cesarskega ukaza z dne 21. junija 1915, drž. zak. št. 167, od strani kmetov zasebnikom prodaja žita letošnje žetve. Vnovič se torej opozarja na to, da je vsa žetve leta 1915. zaplenjena v prid državi in se sme prodati le kupcem vojničnega prometnega zavoda, ki imajo povernilnico političnega oblastva prve inštanice. Vsaka prodaja drugim osebam je neveljavna in podvržena strogi kazni po cesarskem ukazu z dne 21. junija. Tudi kupovanje in prodajanje žetve na bili je kaznivo. Političnim oblastvom prve inštanice se je vnovič zavkazalo, da z vso strogostjo zabranijo prodajanje nove žetve.

Novo odredbe proti oderuštju v živili. „Wiener Zeitung“ prinaša novo cesarsko naredbo o preskrbi prebivalstva z neutrpljivimi potrebščini. Nova naredba primerno izpopolnjuje cesarsko naredbo z dne 1. avgusta 1914.

Da se bo bolj uspešno dalo nastopiti proti nepoštenemu delovanju oderuhov za živila, daje nova cesarska naredba pravico razlatitve vsakdanjih potrebščin tudi okrajem in deželam — dosedaj so imele to pravico samo občine — in poleg tega sme notranji minister dati tako pravico tudi vojnopoštnemu zavodu ali drugim zavodom in podjetjam, ki v javnem interesu skrbje za preskrbo, da v slučaju potrebe potom deželne vlade vzamejo producentom ali trgovcem njihove zaloge s silo. Odškodnina se ne bo več določala po navadni vrednosti, ampak po primerni ceni. Če se ne bo dala ta odškodnina določiti mirnim putem, jo bo določilo okrajno sodišče v izvenspornem postopanju. Nadalje določa cesarska naredba, da mora ne samo trgovce, ampak vsakdo, kdor obrtoma ali na trgu prodaja živila, na dobro vidnem mestu z dobro čitljivimi znaki označiti ceno posameznih živil po kakovosti in množini. Prodajalcem pa se nalaga obveznost, da morajo dovoliti brezplačno uporabo svojih vozov, da kupec še enkrat pretehta kupljeno blago. Naredba stopi v veljavo z dne 11. avgustom. Za prestopke so določene občutne kazni, pri oteževalnih okoliščinah do 5000 kron ali 6 mesecev zapora. Lahko se tudi izreče zaseženje blaga in izgub obrtne pravice. Da se zagotovi tržni promet in pošiljanje blaga na trg, postavlja naredba pod kazni vse spletke, ki nameravajo zmanjšati na trgu ponudbo. Posebno pa je trgovcem prepovedano, da bi od človeka,

ki nese vsakdanja živila na trg, pokupil to blago še na potu ali pred uradno določeno tržno uro. Tako stavi tudi § 17. pod kazni vsak dogovor, da bo kdo z drugimi vred zahteval pretirane cene. Skušnja je pokazala, da tudi kupci lahko poženejo cene kvišku. Zato je javnost večkrat zahtevala, da naj se kaznuje tudi tistega, ki pretirano ceno plača. § 16. nove naredbe kaznuje trgovca, ki pri nakupovanju na trgih, na cesti ali od hiše do hiše ponuja nad zahtevano ceno ali, če se ne zahteva določena cena, ponuja nad dosedaj navadno ceno, da si s tem pridobi blago ali pa kako prednost za bodoče nakupovanje. Katero ceno se mora smatrati za navadno, to je treba presojati po krajevih razmerah.

Odlikovanje. Vrli naš somišljenik, g. rezervni cugsfirer, titularni stražmojster 5. dragonskega polka, Avgust Schosteritsch iz St. Vida pri Ptujju, bil je odlikovan s srebrno hrabrostno medaljo 2. razreda. Čestitamo prirčno!

Za U.čoln. Podružnica tukajšnjega mornariškega društva pod vodstvom c. k. uradnega vodje dra. viteza pl. Netoliczka, priredila je zbirco za en podmorski čoln. Dosedanji uspeh te zbirce znaša 2.400 kron.

Zamenjava medenih možnarjev za železne možnarje. Da se kolikor mogoče pospešuje patrijotično nabiranje kovine za vojne namene, je izjavilo c. in kr. vojno ministerstvo, da je pripravljeno darovalcem porabnih medenih (mesingastih) možnarjev na njihovo željo dati brezplačno železne možnarje na razpolago. Posestniki takih možnarjev se povabijo, da naznanijo svojo pripravljenost za zamenjavo z navedbo pripravljene števila možnarjev pri občini (mestnem svetu, mestnem uradu).

Pozdrav iz bojneja polja. Sprejeli smo sledečo karto: „Od doberdobske vojne fronte, kjer sekamo polento, gledajoč od krvi rdečo Sočo, pošiljam vsem bralcem „Štajerca“ pristno srčne pozdrave, ter kličemo na „veselo svidenje!“ — Črnovojniški bataljon št. 30: Blascko, cugsfirer, Avgust Lach, orožniški stražmojster iz Makovelj pri Slov. Bistrici, Ignac Pukl, orožniški stražmojster iz Pristove pri Poličanah, Homann, feldvebel, Fr. Zevnik, desetnik, Sebastijan Puželj, gfr., Vincenc Kralj, Josef Pokorny, cugsfirer. Tudi mi kličemo tem vrlim braniteljem domovine prirčno „Na svidenje!“

Srebrno poroko praznuje te dni velezasluženi gosp. dr. Schuster s svojo soprogo v Rogatcu. Čestitamo prirčno!

Premiranje konjev v Konjicah se je prelozilo od 13. avgusta na 4. septembra ob 7. uri zjutraj na živinskem sejmišču v Konjicah.

Roparski napad. V torek dne 3. avgusta je Anton Peitler v Kamniški grabi blizu Sv. Križa nad Mariborom roparsko napadel posestnika in gostilničarja Petra Lavko iz St. Janža pri Slov. Gradcu. Peitler je ponovno pisal Lavku, ki se je pečal z lesotržtvom, češ da ve pri Sv. Križu za večjo množino lubja. Najprvo mu Lavko ni hotel niti odgovoriti. Ali Peitler se je na njegov dom pripeljal in mu tako dolgo prigovaljal, da ga je zvalil v Maribor. Gotovo je imel Peitler načrt za napad že izdelan, ker ni hotel s Lavkom prenočiti; bal se je, da bi se pozneje ne dognalo, da je bil z njim skupaj. Drugo jutro sta šla po kamniški grabi proti Sv. Križu. Proti opoldnevu je Peitler nekaj nazaj ostal in je Lavko od zadaj v glavo ustrelil. Lavko je zadet padel na tla. Peitler je prisko-

Varšava.

V zadnji številki že smo prinesli poročilo, da so z nami zvezane nemške čete zavzele rusko-poljsko prestolico Varšavo. To zavzetje je za celo vojno velevažno. Prinašamo sliko Varšave; v levem kotu je videti veliki železni most čez Vislo.

Panorama von Warschau

čil, da bi mu oropal denar, katerega je imel okoli 2400 kron. Toda Lavko je imel še toliko moči, da je zgrabil v obrambo za kamenje. Nato je Peitler zbežal. Klatil se je potem po Pohorju. Orožniki so ga zasledovali, a večkrat se jim je zmuznil. 8. t. m. pa ga je zadela usoda. Direktor Fritz iz Sv. Lovrenca je šel namreč v tamošnjih gozdovih na lov. Kar nakrat počil iz nekega grmovja strel. Direktor je nato takoj na grmovje ustrelil. Ko je šel pozneje gledat, opazil je Peitlerja, že mrtvega, v glavo zadetega. Bržkone je Peitler mislil, da ga direktor zasleduje in ga je hotel ustreliti. Pri temu pa je našel nesrečni ropar svojo smrt.

Na polju časti padel je pri Sokalu kadet inf. regimenta št. 4, gospod Maks Topolschegg iz Konjic, eden najboljših naših somišljenikov. Lahka mu zemlja! Lansko leto je padel v Galiciji njegov brat, enoletni prostovoljec g. Karl Topolschegg. — Na neki v vojni pridobljeni boleznii umrl je v celovski vojaški bolnišnici deželnoobrambeni infanterist g. Peter Bresnig iz Pamečiča pri Slov. Gradcu. Istotako je umrl v Feldkirchu infanterist 87. inf. reg. gosp. M. Dobrowetz iz Gornjega grada. — Uradni vodja advokata dra. Leskovarja v Mariboru g. R. Cepe bil je na italijanski meji s strelji v glavo in pljuča težko ranjen. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer je umrl.

Naš prestolonaslednik v Budimpešti. (K.-B.) Nadvojvoda prestolonaslednik Karl Franc Jožef in nadvojvodinja Zita sta se pripeljala dopoldne ob 11. uri 50 minut v mesto. Pred in na kolodvoru so jih najpristroneje pozdravljali. Mesto je bogato okrašeno z zastavami. V imenu glavnega mesta je pozdravil visoka gosta župan dr. Barczy. Nadvojvoda je v razgovoru z županom izvajal med drugim: Zdaj so krasni, krasni dnevi! Korakamo od ene do druge zmage. Bog je pomagal našemu orožju. Naše čete so storile nadčloveška junaštva in plačilo ni izostalo. — Nadvojvoda se je nato razgovarjal z višjim mestnim glavarjem, nasproti kateremu je naglašal, da se je italijansko prodiranje žalostno zlomilo. Italijani so hoteli priti v Trst in niso vkljub velikanskim izgubam — samo na bojni črti ob Soči so v dosedanjih bojih izgubili 110 000 mož — niti enega kilometra na prostoru pridobili. Nadvojvodinja Zita se je tudi razgovarjala z županom in z višjim mestnim glavarjem. Gospoda se je nato podala veselo pozdravljena po velikanski množini ljudi v budimpeštanski dvor. Kmalu po dohodu je sprejel nadvojvoda v zasebni avdijenci grofa Tiszo.

Vjet vlomilec. V Celovcu so zaprli pekoveškega pomočnika Valentina Jugovič, ki je izvršil razne tatvine. Govori se, da je ta Jugovič izvršil tudi znane vlome v vili ob Vrbskem jezeru. Pri aretaciji se je hudo branil, tako, da so ga morali zvezanega v zapor odgnati.

Samomor je izvršil v Mariboru sluga okrajne bolniške blagajne Jožef Nagele; baje je izvršil neke nerednosti.

Par volov v zastavljalnico. Iz Celovca poročajo: Meki kmetič ni mogel na sejmu prodati

svojih volov, valed česar je bil v denarni zadregi. Neki hudomušnež poslal ga je v zastavljalnico. Uradnik, ki mu je kmet vole ponujal, je mislil, da se menda šali. Toda mož se je odločno odrezal: Saj ju imam doli na cesti! Pa v zastavljalnici menda imajo dovolj obširnih predalov za vole. . . .

Trojni roparski umer. V Deutsch-Brodersdorfu pri Dunaju so našli pred par dnevi zjutraj družino posestnika Juršicky, moža, ženo in hčerko umorjene. Ubog se je izvršil s topim orožjem. Dosedaj še ni dognano, kaj vse je oropano. O morilcu ni sledu.

Iz ljubosuma sta se v Beljaku skregala neki stražmojster in neki korporal. Prišlo je do tepeža, v katerem je korporal potegnil revolver in je večkrat na stražmojstra ustrelil. Ta je imel vkljub težkim ranam še toliko moči, da je korporala s sabljo na vratu tako hudo ranil, da je ta kmalu nato umrl. Stražmojstra so težko ranjenega v bolnico prenesli.

Zaprl so v Celovcu učenca Johana Rippl in Andreja Terpinca, ki sta v Celovcu in okolici izvršila več tatvin.

Nezgoda. Lovca Tomaž Karnburger v v Dürnfeldu hotel je goloba ustreliti. Nakrat se je cev puške razpočila in je 60-letnemu desno roko tako razmesarilo, da so mu jo morali v bolnici odrezati.

Tatica. 24-letna Marija Fijaus, posestnica v Poleni pri Konjicah, prišla je 27. p. m. iz preiskovalnega zapora, ker se ji očitani požig ni mogel dokazati. Prihodnjo noč šla je že skozi okno k posestniku Andreju Kosiker v Skoern. Ukradla mu je 1.020 kron, za 20 kron okajenega mesa in za 30 kron obleke. Črnovojniškemu orožniškemu stražmojstru iz Rečja se je posrečilo, da je tatico aretiral in sodnji oddal. Imela je le še 400 kron denarja, medtem ko je vse drugo že zapravila. Popivala je po gostilnah in si tudi kupila židane obleke ter zlatino

Smrt zaradi enega goloba. Nekemu Filipu Schönett v spodnjem Fellachu ušel je golob. Hotel ga je zopet vjeti in zlezal na neko drevo. Ker je bil pa pijan, padel je iz drevesa in se tako težko poškodoval, da je kmalu nato umrl.

Vlom v župnišče. Iz Maria-Wörtha se poroča: Dne 1. t. m. bilo je med božjo službo v župnišče vlomljeno. Tat ukradel je župniku 160 kron denarja. Orožniški stražmojster Pluch zasledoval je tata, 18 letnega Roberta Pluch. Zasačil ga je kmalu in ga oddal sodnji. Pri Pluchu so našli še 38 kron denarja, medtem ko je ostalo svoto že zapravil.

Težki sum. V Pliberku so zaprli kubarico Uršo Wöbch iz Sv. Danijela pod novom detomora. Zagrebila je bila svojega noro-rojenega otroka v nekem vrtu. Preiskava bode dognala, ali je prišel otrok živ ali mrtev na svet.

Poskušeni umor s strupom. Pri posestniku Martinu Cepus v Selu živita vžitkarja Franc in Antonija Bergovšek. Cepus je čakal na njuno smrt, ker sta mu neprijetna in imata še nekaj denarja. Vsled tega je sklenil, da ju spravi iz sveta. Dne 31. p. m. vlij jima je arzenik v jutranjo mleko. Ko sta vžitkarja mleko pokusila, bil jima je okus neprijeten. Prinesla sta nekaj tega zastrupljenega mleka k zdravniku v Laško, ki je strup dognal. Uvedla se je stroga sodnijska preiskava.

Vsi psi ene občine postreljeni. Te dni enkrat prišel je v Sv. Urban pri Ptujju neki tuji pes. Bil je ustreljen in živinozdravnik je dognal, da je bil stekel. Nekega, od tega psa ugriznjenega otroka poslali so na Dunaj. Živinozdravnik pa je pustil vse pse v Sv. Urbanu postreliti.

Pazite na deco! V Mariboru se je selila družina poštnega uradnika Prosonjaka. Iz voza padli ste dve težki kišti na 4-letno hčerko Marijo. Otrok je bil tako hudo ranjen, da je čez pol ure umrl.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

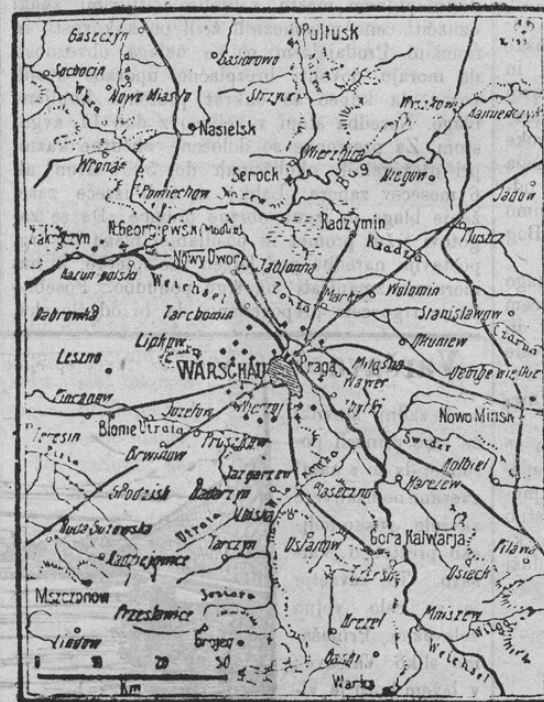
Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 14. avgusta v Brežicah (svinjski sejem); v Gaalu**, okr. Knittelfeld; na Ptujski gorii*, okr. Ptuj.

Dne 15. avgusta v Frauenbergu, Liezen; pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.

Zemljevid k bojem okoli Varšave.

Prinašamo mali zemljevid, na katerem so označeni kraji, ki so v bojih okoli Varšave važnejši.

Ali si že

„Štajerca“
naročil? Ako ne, stori to takoj!

Uredništvo in upravnništvo nahajata se v Ptujju, gledališko poslopje št. 3.